

Preventivní péče

Za preventivní prohlídku se považuje celkové vyšetření pacienta, pokud nebylo prokazatelně provedeno v rozsahu odpovídajícím preventivní prohlídce v intervalu posledních 3 měsíců.

§ 4 odst. 1

Obsah a rozsah preventivních prohlídek v oboru praktický lékař pro dospělé

Preventivní prohlídka se provádí od 18ti let jednou za 2 roky.

Obsah preventivní prohlídky :

- doplnění anamnézy se zaměřením na změny, rizikové faktory a profesní rizika, v rodinné anamnéze je zvláštní důraz kladen na kardiovaskulární úmrtí výskyt hypertenze, a diabetes mellitus.

- kompletní fyzikální vyšetření interního charakteru (včetně orientačního vyšetření zraku a sluchu, palpační vyšetření nitroočního tlaku, změření TK, změření hmotnosti).

Obligatorní součástí preventivní prohlídky je onkologická prevence (vyšetření per rectum a vyšetření prsu).

Vyšetření EKG se provádí u osob starších 40 let v 4 letých intervalech, při zjištění hypertenze (pro kterou není pacient dispenzarizován), pak při každé preventivní prohlídce.

Laboratorní vyšetření obsahuje :

- orientační chemické vyšetření moči

- vyšetření plasmatického cholesterolu celkového + plasmatických lipoproteinů (LDL + HDL) v rámci první preventivní prohlídky u praktického lékaře v 18 letech a dále ve 40 a 60 letech.

- vyšetření glykemie od 45 let ve dvouletých intervalech

§ 4 odst. 2 a 3**Obsah a rozsah preventivních prohlídek
v oboru praktický lékař pro děti a dorost**

ad.písm.a)

Prohlídky od narození do 18 měsíců

1. založení zdravotní dokumentace – u novorozence
2. anamnéza. Změny zdravotního stavu od poslední kontroly.
3. vyšetření:
 - a) hmotnost dítěte, výška dítěte
 - b) interní vyšetření
 - c) vyšetření psychomotorického vývoje /podle Vlacha/
 - d) cílené vyšetření /specifické pro daný věk/ a zjištěné zdravotní riziko
 - e) posouzení zdravotního stavu před očkováním
 - f) diagnostická rozvaha
 - g) závěr a poučení rodičů . Výživa. Režim dítěte.

Novorozenec:

1. prohlídka pokud možno v rodinném prostředí – posouzení sociální úrovně rodiny
anamnéza: rodinná anamnéza. Osobní a těhotenská anamnéza matky.

prenatální, perinatální a postnatální anamnéza

zpráva z porodnice a její zhodnocení

vyšetření: posouzení celkového stavu dítěte

kůže a podkožní vrstva, adnexa

mízní uzliny

svalstvo a kostra

hlava: tvar, velikost velké fontanely, švy, obvod hlavy, oči a okolí

/postavení bulbů, spojivky/, uši, nos, dutina ústní

krk:tvar, uzliny

hrudník: obvod hrudníku, jeho tvar, stav klavikul, fyzikální nález na srdci,
plicíchbřicho: velikost, palpační vyšetření nitrobřišních orgánů. Pupeční jizva,
inquinální krajiny. Palpační vyšetření pulsu na aa. femorales.

genital

končetiny: symetrie, deformity. Hybnost v kyčelních kloubech.

Psychomotorický vývoj dle Vlacha včetně novorozeneckých reflexů.

Prohlídka ve 14 dnech: dtto. Zjištění výživy dítěte, protikřivická profylaxe, potřebná poučení rodičů dítěte.Prohlídka v 6 týdnech: Vyšetření pulsu na aa. femorales, pozornost věnovat screeningu fenylketonurie, odbornému ortopedickému vyšetření, celkové zhodnocení stavu.Prohlídka ve 3 měsících: dtto. Protikřivická profylaxe. Doporučení k odbornému ortoped. vyšetření.Prohlídka ve 4.–5. měsíci: dtto. Orientační vyšetření sluchu.Prohlídka v 6 měsících: dtto. Protikřivická profylaxe.

Prohlídka v 8. měsících: dtto. Orientační vyšetření sluchu.

Prohlídka v 10. – 11. měsíci: dtto. Protikřivičná profylaxe.

Prohlídka ve 12. měsíci: dtto. Zjištění základních antropometrických ukazatelů a jejich zhodnocení, zjištění pulzů na femorálních arteriích, protikřivičná profylaxe, velikost velké fontanely, vývoj dentice, potřebná poučení rodičů dítěte.

ad. písm. b)

Prohlídka v 18 měsících: dtto. Stav velké fontanely. Vývoj dentice. Screening psychomotorického vývoje se zaměřením na hrubou a jemnou motoriku, rozvoj řeči a sociální chování dítěte.

ad. písm. c)

Prohlídka ve 3 letech věku.

Celkové vyšetření obsahuje mimo jiné:

- rozhovor s rodiči v ordinaci zaměřený na nová anamnestická fakta.

zhodnocení psychosomatického vývoje, jemné a hrubé motoriky, sociálního chování,

anthropometrického měření, ověření laterality, znalosti barev.

- fyzikální vyšetření

- vyšetření očí a zraku,

- vyšetření řeči, hlasu a sluchu

- vyšetření moče

- vyšetření tlaku, pulzu

- vyšetření dutiny ústní

- genitál / uložení varlat u chlapců a zjištění případného fluoru u dívek/

- závěrečný rozhovor lékaře s rodinou zaměřený k získání aktivní spolupráce, popřípadě podpůrný psychoterapeutický rozhovor /vážně nemocné dítě, ohrožené dítě, posouzení funkčnosti rodiny/.

§4. odst. 2 písm. c)

Prohlídka v 5 letech věku .

základní obsah stejný jako ve 3 letech.

- zhodnocení psychomotorického vývoje, též za použití testu IMV – 5 k nápomoci posouzení školní zralosti

- znalost barev na úrovni samostatného pojmenování

- zvážení zařazení dítěte do kolektivu v předškolním období, jeho zralosti ev. o odkladu školní docházky ve spolupráci s rodinou

V 5ti letech při pozitivní rodinné anamnéze tj. při předčasném výskytu kardiovaskulárních onemocnění (náhlých cévních mozkových příhod, hyperlipoproteinemii, hypertenzi, obezité, diabetu) je součástí preventivní prohlídky vyšetření celkového cholesterolu, triglyceridu a HDL cholesterolu.

Prohlídky v období povinné školní docházky - 7,9,11,13 let

V rozsahu celkového vyšetření je: (základní rozsah je stejný jako u prohlídky v 5 letech)

- rozhovor s rodiči v ordinaci zaměřený na nová anamnestická fakta.
- anthropometrické měření
- vyšetření moče
- vyšetření TK, pulzu
- vyšetření zraku, včetně barvocitu
- vyšetření sluchu
- vyšetření řeči, hlasu
- vyšetření pohybového aparátu
- vyšetření dutiny ústní, stavu chrupu
- vyšetření krku, lymf. uzlin, **št. žlázy**

Prohlídka ve 13 letech

- rozsahem odpovídá předchozím prohlídkám
- posuzují se otázky vhodné volby povolání - ev. příprava změněné pracovní schopnosti, provádí se kompletizace dokumentace a nálezů pro jednání komisí Správy sociál. zabezpečení
- zhodnocení psychosociálního vývoje

Ve 13 ti letech při pozitivní rodinné anamneze (viz prohlídka v 5ti letech) je součástí prohlídky vyšetření celkového cholesterolu, triglyceridů a HDL cholesterolu).

Prohlídka v 15 letech

V rozsahu je celkové vyšetření a aktualizace anamnestických údajů.

- anthropometrické měření
- vyšetření moče
- vyšetření TK, pulzu
- vyšetření zraku,
- vyšetření sluchu
- vyšetření řeči, hlasu
- vyšetření dutiny ústní, stavu chrupu

závěrečné hodnocení - posouzení volby povolání včetně tělovýchovného zařazení. Celkové zhodnocení stavu a vývoje dítěte od narození (- sepsání epikrisy se stanovením nejzávažnějších odchylek a poruch od normy, návrh dalšího řešení léčby včetně prognózy, případně doporučení návrhu na změněnou pracovní schopnost

Prohlídka v 17 letech .

Provádí se v 17 letech před ukončením péče u praktického lékaře pro děti a dorost před převedením do péče praktického lékaře pro dospělé

- doplnění sociální, rodinné a osobní anamnézy pacienta
 - anthropometrické měření
 - vyšetření moče
 - vyšetření TK, pulzu
 - vyšetření zraku,
 - vyšetření sluchu
 - vyšetření řeči, hlasu
 - závěrečné zhodnocení stavu jedince včetně zařazení do budoucího pracovního procesu nebo dalšího studia na vysoké škole
- u chlapců předběžné hodnocení zdravotního stavu vzhledem k vojenské službě

Preventivní prohlídky při nástupu na pracoviště (učiliště, střední odbornou školu) se zvýšeným rizikem se provádí ve spolupráci s příslušným odborným lékařem.

Nedílnou součástí prevence v pediatrii je očkování, které se provádí podle platného očkovacího kalendáře.

Pokud nebylo možno vykonat preventivní prohlídku v dané věkové hranici, vykoná ji lékař v nejbližším možném termínu.

Závěrem každé preventivní prohlídky je poučení rodičů.

§ 4 odst. 4**Obsah a četnost preventivních prohlídek v oboru stomatologie**U dětí v prvním roce života mezi 6 -12 měsícemU dětí a dorostu od 1 roku života do 18 let dvakrát ročně

Preventivní prohlídka obsahuje : založení dokumentace, anamnézu se zvláštním zřetelem na vývoj orofaciální soustavy na věk 3, 6, 12 a 15 let, kdy se i tato anamneza doplňuje. Vyšetření stavu chrupu, parodontu, stavu sliznice a měkkých tkání dutiny ústní, anomálií v postavení zubů a čelistí. Součástí stomatologické preventivní prohlídky dětí a dorostu je i prevence onkologická, zaměřená na pátrání po přednádorových změnách i nádorových projevech na chrupu parodontu, čelistech i kolemčelistních měkkých tkání. Součástí této prohlídky je zároveň i poučení o významu prevence stomatologických onemocnění a krátká instruktáž o udržování správné hygieny dutiny ústní.

U těhotných žen dvakrát v průběhu těhotenství

Preventivní prohlídka těhotných žen obsahuje: vyšetření stavu chrupu, parodontu, stavu sliznice a měkkých tkání dutiny ústní. Součástí stomatologické preventivní prohlídky těhotných je i prevence onkologická, zaměřená na pátrání po přednádorových změnách a nádorových projevech na chrupu parodontu, čelistech i kolemčelistních měkkých tkání.

Součástí této preventivní prohlídky je i poučení o významu prevence stomatologických onemocnění těhotné ženy v průběhu těhotenství i u jejího budoucího dítěte a krátká instruktáž o udržování správné hygieny dutiny ústní těhotné ženy i jejího budoucího dítěte, včetně poučení o povinnosti budoucí matky zajistit první stomatologickou preventivní prohlídku u svého budoucího dítěte mezi 6 - 12 měsícem jeho věku.

U dospělých jedenkrát ročně

Preventivní prohlídka obsahuje : vyšetření stavu chrupu, parodontu, stavu sliznice a měkkých tkání dutiny ústní. Součástí stomatologické preventivní prohlídky dospělých je i prevence onkologická, zaměřená na pátrání po přednádorových změnách i nádorových projevech na chrupu, parodontu, čelistech i kolemčelistních měkkých tkání. Součástí je i instruktáž o udržování správné hygieny dutiny ústní.

§4. odst. 5)**Obsah a rozsah preventivních prohlídek v oboru gynekologie a porodnictví**

“ V oboru gynekologie se provádí preventivní prohlídka (v rozsahu možností v daném věku) u dívek před ukončením povinné školní docházky nebo v 15 letech (dětským gynekologem). Pravidelné preventivní prohlídky v intervalu 1 roku se provádějí od 15 let věku (odborným ženským lékařem).

U žen dispenzarizovaných je preventivní prohlídka součástí dispenzární péče.

Rozsah preventivní prohlídky:

- rodinná, osobní a pracovní anamnéza a aktualizace této anamnézy se zřetelem na známé rizikové faktory
- aspexe kůže
- vyšetření prsů (aspexe a prohmatání prsů a regionálních mízních uzlin)
- vyšetření v zrcadlech, kolposkopické vyšetření (u virgo žen vaginoskopie)
- odběr materiálu z děložního čípku k cytologickému a bakteriologickému vyšetření, ev. i virologickému vyšetření
- palpační bimanuální vyšetření
- vyšetření per rectum
- poučení o významu preventivní protirakovinné prohlídky
- nácvik samovyšetřování prsů
- vyplnění průvodky k cytologickému vyšetření a průvodky k bakteriologickému ev. i virologickému vyšetření.